

สภาพปัญหา ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อบริหารงาน นิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

Problems and Information Needs for Administrating Lecturer Assistant of General Education, Mahasarakram University

ภาณุพงศ์ คงสวัสดิ์¹, แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี²

Phanuphong Khongsawadi¹, Gamgarn Somprasertsri²

Received: 19 March 2019 ; Revised: 24 April 2019 ; Accepted: 13 May 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์และศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตผู้ช่วยอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 67 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 109 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาของการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

¹ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เบอร์โทรศัพท์ 0 9561 0562 9 อีเมล: panupong.k@msu.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เบอร์โทรศัพท์ 0 8664 0204 0 อีเมล: Gamgarn@yahoo.com

¹ A Student in a Master of Art in Information Science Program, Informatics of Faculty, Mahasarakham University

² Asst.Prof, Information Science Program, Informatics of Faculty, Mahasarakham University

ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ สำหรับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป พบว่า สภาพปัญหาของการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีระดับสภาพปัญหามาก คือ ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับระดับสภาพปัญหาการจัดการสารสนเทศของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นกัน 2) ความต้องการใช้สารสนเทศของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์เพื่อบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยรวมในระดับมาก

คำสำคัญ: สภาพปัญหา, ความต้องการใช้สารสนเทศ, การบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์, สำนักศึกษาทั่วไป

Abstract

The objectives of this research were to study problems of lecturer assistant administration and to study the demand for using information to manage the lecturer assistant administration of General Education (GE) office, Mahasarakham University. The sample group consisted of 67 lecturer assistants and 109 general education's lecturers. The instrument of the study was a questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean and standard deviation. The result showed that 1) The management's problem of lecturer assistant administration, General Education (GE) office, Mahasarakham University is evaluated in a high level for lecturer assistants. The highest average part is the follow-up part. Meanwhile, this problem is evaluated in a medium level for lecturers and the highest average part is follow-up part also. 2) The study of the demand for using information system to manage the lecturer assistant administration of General Education (GE) office, Mahasarakham University found that both lecturer assistants and lecturers have a high demand for using information system to manage the lecturer assistant administration.

Keywords: Problems, Information Needs, Administrating Lecturer Assistant, General Education

บทนำ

สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิสิตเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปนั้นอาจารย์ผู้สอนจะเป็นอาจารย์ที่สังกัดคณะวิชาต่างๆ ซึ่งมีจำนวนไม่มาก และอาจารย์ยังต้องรับผิดชอบงานสอนในหลักสูตรของคณะที่สังกัดอีกด้วย จึงทำให้เกิดภาระงานที่มาก ดังนั้นเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระงานของอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไป จึงได้จัดให้มีนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ขึ้น โดยทำหน้าที่ในการตรวจสอบรายชื่อนิสิตในการเข้าเรียน หรือการเข้าร่วมกิจกรรม บันทึกคะแนนหรือผลการประเมินต่างๆ ประกาศคะแนนงาน และเตรียมความพร้อมของห้องเรียน การปฏิบัติงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป จะทำหน้าที่ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป และบริหารงานโดยเจ้าหน้าที่งานพัฒนานิสิต สำนักศึกษาทั่วไป

การบริหารงานนิสิตผู้ช่วย

อาจารย์ เป็นขั้นตอนหรือกิจกรรมในการดำเนินการตั้งแต่การรับนิสิต ผู้ช่วยอาจารย์ การจัดทำตารางการปฏิบัติงาน การกำกับติดตามการปฏิบัติงาน การเบิกจ่ายค่าตอบแทน และการรายงานผลการดำเนินงานและประเมินผล ทุกกิจกรรมจะเป็นการดำเนินงานระหว่างเจ้าหน้าที่กับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปและเจ้าหน้าที่กับนิสิต ผู้ช่วยอาจารย์ ซึ่งยังพบปัญหาในการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ ได้แก่ ปัญหาการจัดเก็บข้อมูลการรับสมัครนิสิตผู้ช่วยอาจารย์และข้อมูลตารางการปฏิบัติงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ไม่เป็นระบบ

ทำให้เกิดปัญหาการจัดสรรตารางการปฏิบัติงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ไม่เพียงพอในแต่ละรายวิชา นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ว่าอยู่ในระดับใด และความต้องการใช้สารสนเทศของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนากระบวนการจัดการสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน นิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งประกอบด้วยการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการเผยแพร่สารสนเทศ เพื่อให้การบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นิสิตผู้ช่วยอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไปที่เคยปฏิบัติงานเป็นนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป ในปีการศึกษา 2560 จำนวน

67 คน และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 151 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สำหรับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไปผู้วิจัยศึกษาจาก ประชากรทั้งหมด จำนวน 67 คน ส่วนอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) จำนวน 109 คน และการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไป และแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยแบบสอบถามแต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

แบ่งระดับสภาพปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ ระดับสภาพปัญหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของ นักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งระดับความต้องการเป็น 5 ระดับ คือ ระดับความต้องการมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ได้มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และมีการนำไปทดลองใช้กับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาร์ค (Cronbach) ซึ่งแบบสอบถามสำหรับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไปได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.94 และแบบสอบถามสำหรับอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไป

ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.92 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ นี้มีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากคณะไปยังหน่วยงาน

2. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างที่เป็นนิสิตผู้ช่วยอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไป

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลไปยังอาจารย์รายวิชาศึกษาทั่วไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

ตรวจสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับเกณฑ์การวัดระดับสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไปและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้แบ่งช่วงออกเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือชั้นปีที่ 3 สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด รองลงมา 3 อันดับแรก คือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะการบัญชีและการจัดการ โดยส่วนใหญ่เคยปฏิบัติงาน 1 ภาค

การศึกษา รองลงมาเคยปฏิบัติงาน 2 ภาคการศึกษา และเคยปฏิบัติงาน 3 ภาคการศึกษา ตามลำดับ

1.2 อาจารย์ส่วนใหญ่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด รองลงมา 3 อันดับแรก คือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยี และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ตามลำดับ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป 1-5 ปี รองลงมาคือ 6-10 ปี และ 11-15 ปี ตามลำดับ ส่วนรายวิชาที่มีอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด คือรายวิชา 0031002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รองลงมาคือรายวิชา 0031001 การสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และรายวิชา 0034004 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

2. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งในภาพรวมและรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์

สภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์	ระดับสภาพปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรับสมัครงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์	3.82	0.78	มาก
2. ด้านการจัดตารางการปฏิบัติงาน	3.88	0.68	มาก
3. ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์	3.90	0.82	มาก
4. ด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและการประเมินผล	3.53	0.98	มาก
รวม	3.78	0.81	มาก

ผลการศึกษาสภาพปัญหาของการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคามสำหรับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ พบว่า ภาพรวมสภาพปัญหายอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน

มีสภาพปัญหายอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ รองลงมา คือ ด้านการจัดตารางการปฏิบัติงาน และด้านที่มีสภาพปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านการรับสมัครงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

สภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์	ระดับสภาพปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรับสมัครงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์	2.70	0.33	ปานกลาง
2. ด้านการจัดตารางการปฏิบัติงาน	3.36	0.01	ปานกลาง
3. ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์	3.60	0.07	มาก
4. ด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและการประเมินผล	3.39	1.10	ปานกลาง
รวม	3.26	0.17	ปานกลาง

ผลการศึกษาสภาพปัญหาของการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคามสำหรับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับสภาพปัญหามากที่สุด คือ ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ ส่วนด้านที่มีระดับสภาพปัญหาปานกลางมี 3 ด้าน ได้แก่

ด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและการประเมินผล ด้านการจัดตารางการปฏิบัติงาน และด้านการรับสมัครนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาสภาพความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกเป็นความต้องการของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์และความต้องการของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานนิสิตผู้ช่วย อาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์

ความต้องการใช้สารสนเทศ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การแจ้งสถานะการเบิกจ่ายค่าตอบแทนของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ผ่านช่องทางใด			
1.1 เว็บไซต์ (Website)	4.06	0.74	มาก
1.2 Facebook	4.07	0.66	มาก
1.3 Line	4.07	0.81	มาก
รวม	4.07	0.81	มาก
2. การชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนิสิตผู้ช่วยอาจารย์เกี่ยวกับ			
2.1 วิธีการเขียนบัญชีลงเวลา	4.03	0.87	มาก
2.2 วิธีการเขียนแบบรายงานผลการปฏิบัติงาน	4.16	0.81	มาก
2.3 วิธีการเขียนใบสรุปผล	3.81	1.05	มาก
รวม	4.00	0.91	มาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารงานนิสิตผู้ช่วย อาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ (ต่อ)

ความต้องการใช้สารสนเทศ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. ความต้องการด้านข้อมูลเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทน นิสิตผู้ช่วยอาจารย์			
3.1 อัตราค่าจ้าง	3.86	0.76	มาก
3.2 เอกสารประกอบเบิกจ่าย	3.94	0.78	มาก
3.3 วิธีการส่งเอกสารเบิกจ่าย	4.00	0.7	มาก
3.4 ระยะเวลาส่งเอกสารเบิกจ่าย	4.01	0.69	มาก
3.5 สถานที่ส่งเอกสารเบิกจ่าย	4.10	0.72	มาก
3.6 สถานการณ์เบิกจ่ายค่าตอบแทน	4.13	0.72	มาก
รวม	4.01	0.73	มาก
รวมทั้งหมด	4.03	0.81	มาก

ผลการศึกษา พบว่า นิสิตผู้ช่วยอาจารย์มีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า นิสิตผู้ช่วยอาจารย์มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากทุกประเด็น และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความต้องการให้แจ้ง

สถานะเบิกจ่ายค่าตอบแทนของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ รองลงมา คือ ความต้องการเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการคัดเลือกนิสิตผู้ช่วยอาจารย์

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคามของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

ความต้องการใช้สารสนเทศ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อและการปฏิบัติงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ข้อมูลทั่วไป			
1.1 ชื่อ-สกุล	3.69	1.09	มาก
1.2 เบอร์โทรศัพท์	4.35	0.72	มาก
1.3 E-Mail	4.28	0.78	มาก
1.4 IDLine	3.88	1.07	มาก
1.5 Facebook	3.88	1.17	มาก
1.6 เบอร์โทรศัพท์คนใกล้ชิด	3.77	1.24	มาก
รวม	3.85	0.21	มาก
2. ช่องทางของการสำรวจความต้องการใช้นิสิตผู้ช่วยอาจารย์			
2.1 ระบบสารบรรณ	3.40	1.39	ปานกลาง
2.2 เว็บไซต์	3.85	1.08	มาก
2.3 E-Mail	3.84	1.20	มาก
2.4 LINE	3.86	1.01	มาก
2.5 Facebook	3.68	1.16	มาก
2.6 Google Form	3.67	1.25	มาก
รวม	3.82	0.13	มาก
3. วิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์			
3.1 แบบฟอร์มกระดาษ	3.72	1.17	มาก
3.2 แบบฟอร์มออนไลน์ (Google Form)	3.56	1.15	มาก
3.3 QR Code	3.68	1.13	มาก
รวม	3.80	0.02	มาก
รวมทั้งหมด	3.82	0.12	มาก

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีความต้องการใช้สารสนเทศในระดับมากทุกประเด็น และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อและการปฏิบัติงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ข้อมูลทั่วไป รองลงมา คือ ความต้องการให้มีการสำรวจความต้องการใช้นิสิตผู้ช่วยอาจารย์ และความต้องการให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคามและความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของ ผู้วิจัย นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไปของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอยู่

ในระดับเดียวกับกับสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไปโดยภาพรวมของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์รับสมัครไม่ทั่วถึง การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการสมัครไม่เป็นระบบทำให้เวลาดำเนินการไปใช้ต้องประมวลผลข้อมูลซ้ำซ้อนใหม่อีกครั้ง ระยะเวลาจำกัดทำให้ดำเนินงานระหว่างเจ้าหน้าที่กับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปและระหว่างเจ้าหน้าที่กับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ไม่เป็นที่ไปตามแผน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลีน่า พอนมาเจดีและเสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2555) ได้วิจัยสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานบุคลากรในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานบุคลากร ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการสรรหา รองลงมาคือ ด้านการชำระรักษาบุคลากร และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร เนื่องมาจากการสรรหายัง

ไม่มีระบบที่ชัดเจนการบำรุงรักษาบุคลากรยังไม่เหมาะสมและยังไม่ได้เท่าที่ควร

2. สภาพปัญหาด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์อยู่ในระดับมากทั้งของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์และของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากยังไม่มีระบบ กลไกของการกำกับติดตามการปฏิบัติ นิสิตผู้ช่วยอาจารย์ที่ชัดเจน ส่งผลให้อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถกำกับตามการปฏิบัติงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเตื่อนใจ คล้ายแก้ว (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในจังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 ที่มีประสิทธิภาพต้องมีการกำกับติดตามการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามระบบและมีการตรวจสอบได้ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลการปฏิบัติงาน

มาใช้พิจารณาปรับปรุงการมอบหมายงานต่อไป

3. สภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไปในมุมมองของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ทั้ง 4 ด้าน (ยกเว้นด้านที่ 3) อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ตามมุมมองของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง (ยกเว้นด้านที่ 3) ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาด้านการรับนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ ปัญหาด้านการจัดตารางการปฏิบัติงาน และปัญหาด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและประเมินผลปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานโดยตรงซึ่งอาจารย์ผู้สอนอาจไม่เกี่ยวข้องกับ การเบิกจ่ายค่าตอบแทน จึงทำให้ มุมมองปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก และมุมมองปัญหาการบริหารงานของอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นปัญหาด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติงาน นิสิตผู้ช่วยอาจารย์ที่อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุदारัตน์ มาแสง (2555) ได้วิจัยสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

และพบว่าด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4. สภาพความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกันกับสภาพความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ โดยภาพรวม ของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาศ โหมพี จิตวิริยธรรม (2556) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรมีความต้องการและการใช้สารสนเทศจากห้องสมุดศูนย์การแพทย์ในระดับมากและประเภทของสารสนเทศที่มีความต้องการใช้มากที่สุดคือสารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์อันได้แก่อินเทอร์เน็ตโดยฐานข้อมูลวิจัยจะมีระดับการใช้สูงสุดซึ่งในปัจจุบัน ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่บุคลากรสามารถใช้ในการแสวงหาได้จริง จะเป็นจากหนังสือมากที่สุดสอดคล้องกับแนวคิดของณัฐพันธ์ เขจรนนท์และคณะ (2555) ได้กล่าวว่า สารสนเทศ

เพื่อการบริหารงานบุคคล หมายถึงสารสนเทศที่ถูกพัฒนาให้สนับสนุนการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคล ตั้งแต่การวางแผน การจ้างงาน การพัฒนาและการฝึกอบรม ค่าจ้างเงินเดือน การดำเนินการทางวินัยช่วยให้การบริหารทรัพยากรบุคคลเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ คือ มีความต้องการสารสนเทศค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สารสนเทศเกี่ยวกับสถานะการเบิกจ่ายค่าตอบแทนของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ และการใช้สารสนเทศเพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาตนเอง

5. สภาพความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อบริหารงานของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ พบว่าประเด็นที่มีความต้องการใช้สารสนเทศมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ช่องทางการแจ้งสถานะการเบิกจ่ายค่าตอบแทนของนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ คือ โลว์ รงลงมา คือ เฟสบุ๊ค และอันดับต่ำสุด คือ เว็บไซต์ สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล สิริทรรพ์ไพบูลย์ (2545) ที่กล่าวว่า สารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์เกี่ยวกับสารสนเทศด้านการสวัสดิการและผลประโยชน์ประกอบด้วย รายงานค่าใช้จ่าย

เกี่ยวกับสวัสดิการ ค่าตอบแทนและเงินชดเชย ซึ่งถูกใช้สำหรับการคาดการณ์ถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ โดยแจ้งสถานะการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้นิสิตผู้ช่วยอาจารย์ทราบผ่านช่องทางกลุ่มไลน์ เฟสบุ๊ก และเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากสภาพปัญหาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ ส่วนใหญ่จะมาจาก การไม่มีขั้นตอนการบริหารงาน ซึ่งอาจทำให้การบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ขาดความชัดเจน และไม่มีแบบแผนในการบริหารงาน ดังนั้นเพื่อการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ให้ประสบความสำเร็จ สำนักศึกษาทั่วไปจึงต้องสร้างขั้นตอนการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ให้มีความชัดเจน ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 การบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ ควรมีการวางแผนการสรรหานิสิตผู้ช่วยอาจารย์อย่างชัดเจน เมื่อได้บุคคลเหล่านั้นมาแล้ว ผู้บริหารหน่วยงานจะต้องมีการพัฒนานิสิตผู้ช่วยอาจารย์

อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสวัสดิการที่เพียงพอ และเหมาะสมกับความต้องการ ซึ่งต้องมีกำหนดภาระงานให้มีความเหมาะสม เพื่อให้การบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.3 จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า แม้นิสิตผู้ช่วยอาจารย์และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีระดับความต้องการใช้สารสนเทศกับการใช้จริงไม่ต่างกันมากนัก แต่ก็มีความต้องการในระดับสูงกว่าการใช้จริงแทบทุกประเด็นซึ่งปัญหาหลักที่ทำให้เป็นเช่นนั้นคือการเข้าใจกระบวนการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ที่ตรงกัน หากเป็นไปได้ต้องมีการชี้แจงสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ไปยังกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถบริหารงานได้ง่ายขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย ครั้งต่อไป

ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป หรือ หาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งในงานวิจัยเรื่อง การจัดการสารสนเทศเพื่อบริหารงานนิสิตผู้ช่วยอาจารย์ของสำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสำนักศึกษาทั่วไป

มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยนี้ รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ช่วยทำให้งานวิจัยสำเร็จ ลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐรุพันธ์ เขจรนันท์ และคณะ. (2555). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- เดือนใจ คล้ายแก้ว. (2560). *แนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41*. รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการ (Proceedings) การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 17. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 422-433.
- มาศโมฬี จิตวิริยธรรม. (2556). ความต้องการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 10-19.
- ลีน่า พอนมาเจตี และคณะ. (2555). สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานบุคลากรในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 87-96.
- สุวิมล สิริทรัพย์ไพบูลย์. (2545). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 607-610.